DAILY
اراده

۶۷۱

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسيس ۱۳۷۹ هـ. ش

لسم کال - درېيمه دوره، ۶۷۱ مه گڼه، پر له پسې گڼه ۱۷۳۹ د ۱۳۸۸ ل ـ د مرغومي ۱۳ مه - د يکشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د محرم الحرام ۱۷ مه د ۲۰۰۹ د جنوری ۳ مه

PROPERTY OF ACKU

انتخابات پارلمانی افغانستان در اول جوزا برگزار خواهد شد

با وجود نگرانی‌های جدی دربارهٔ نظام انتخاباتی افغانستان، رییس کمیسیون انتخابات این کشور دیروز اعلام کرد، انتخابات پارلمانی در ماه می برگزار خواهد شد. علی نجفی منشی کمیسیون انتخابات با شرکت در کنفرانسی خبری تصریح کرد، ۲۲ می (اول جوزا سال ۱۳۸۹) تاریخ برگزاری انتخابات پارلمانی در افغانستان است. وی افزود: کمیسیون انتخابات به دست کم ۵۰ میلیون دالر برای برگزاری صحیح انتخابات نیاز دارد. این کمیسیون پیش از این، مصرف انتخابات را ۱۲۰ میلیون دالر برآورد کرده بود. خبرگزاری اسوشیتدپرس نوشت، هنوز مشخص نیست، در صورتی که کمک ص۳

کليدي وزيران د ولسي جرگې له فلتره هم ووتل

پرون د شنبې په ورځ د افغانستان ولسي جرگې د ولسمشر حامد کرزي له خوا نوې کابينې ته د نومول شويو ۲۴ وزيرانو لپاره راى اچونه وکړه. د ولسي جرگې په پرونۍ غونډه کې د تېرو څو کلونو په پرتله په لومړي ځل نژدې ټول وکيلان ۲۳۲ تنه حاضر و.

يو وزير د تاييد لپاره ۱۱۷ رايو ته اړتيا لري.

د حاضرو کسانو پنځوس جمعه يو ۱۱۷ تنه کېږي، چې يو نوماند وزير د تاييد لپاره همدومره رايې واخلي.

دا هم په ترتيب سره هغه نومول شوي وزيران دي، چې پرون ولسي جرگې ورته د تاييد رايې ورکړې:

۱- د دفاع وزارت ته نومول شوي وزير، رحيم وردگ تاييد رايې ۱۲۴ وې.

۲- د کورنيو چارو وزارت ته نومول شوي وزير، محمد حنيف اتمر تاييدي رايې ۱۴۷ وې او ولسي جرگې گټونکی اعلان کړ.

۳- د ماليې وزارت ته نومول شوي وزير، عمر زاخېلوال تاييدي رايې ۱۴۱ وې.

۴- د پوهنې وزارت ته نومول شوي وزير، فاروق وردگ تاييد رايې ۱۵۵ وې.

۵- د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته نومول شوي وزير، ډاکټر سيد مخدوم رهين تاييدي رايې ۱۲۰ وې.

۶- د کرنې او اوبولگولو وزارت ته نومول شوي وزير، محمد اصف رحيمي تاييد رايې ۱۳۲ وې.

۷ د کانونو وزارت ته د نومول شوي کانديد وزیروحید الله شهراني ۱۴۰رایې ترلاسه کړې.

او دا هم هغه نومول شوي وزيران چې د تاييد زياتې رايې نه دي اخيستي او گټونکي نه دي اعلان شوي:

۱- د عدليې وزارت ته نومول شوي وزير، سرور دانش تاييد رايې ۹۲ وې.

۲- د لوړو زده کړو وزارت ته نومول شوي وزير، عبيد الله عبيد تاييدي رايې ۹۴ وې.

۳- د اوبو او انرژۍ وزارت ته نومول شوي وزير، اسمعيل خان تاييدي رايې ۱۱۱ وې.

۴- د حج او اوقافو وزارت ته د نومول شوي وزير، عنايت الله بليغ تاييدي رايې ۱۰۸ وې.

۵- د فوايد عامې وزارت ته نومول شوي وزير، ميرزا حسين عبداللهي تاييدي رايې ۳۳ وې. ۳مخ

کرزي له مخالفينو سره د قومي شوراگانو له لارې د خبرو غوښتنه وکړه

ولسمشر حامد کرزي او په افغانستان کې د ناټو ځواکونو عمومي قوماندان، له گڼ شمېر نورو کورنيو او بهرنيو چارواکيو سره د مرغومې پر ۱۲مه، هلمند ولايت ته سفر وکړ. هلمند د والي وياند محمد داوود احمدي وويل، چې ولسمشر او ورسره راغلي پلاوي د ولايتي شورا د غونډو په تالار کې، په هغه لويه غونډه کې گډون وکړ، چې د ځايي چارواکو ترڅنگ، گڼ شمېر قومي مشرانو په کې برخه اخيستې وه. د ولايتي شورا رييس حاجي انور خان، ولسمشر ته د ښه راغلاست ترڅنگ وويل، چې د هلمند ټولو خلکو په تېرو ټاکنو کې تاسو ته رايه درکړه او تر دې وروسته هم، له خپل دولت سره هر ډول مرستو ته ژمن دي. خو نومړي له ولسمشر څخه وغوښتل، چې د هلمند امنيت او بيارغونې ته جدي پاملرنه وکړي. هغه زياته کړه: «دلته هره ورځ بمبارۍ او جنگونه کېږي، ډېرى عام ولس ترې زيانمنېږي. بيارغونه نشته او ځوانان مو بېکاره گرځي.» نومړي دغه راز له ولسمشر څخه گيله وکړه، چې په خپله نوې کابينه کې يې هلمند ته برخه نه ده ورکړې. د موسى کلا ولسوالۍ يوه قومي مشر حاجي ظاهر هم، په خپلو خبرو کې له نا امنيو او بې روزگاريو شکايت وکړ او د حکومت پاملرنه يې وغوښته. ولسمشر حامد کرزي غونډې ته په خپله وينا کې وويل، چې له نړيوالو ځواکونو سره په گډه د دې ولايت د امنيت او بيارغونې لپاره يو پلان جوړوي. هغه زياته کړه، چې د دې پلان له مخې به، د هلمند د امنيت ترڅنگ بيارغونه هم پيلېږي او د عملياتو پرمهال به د عامو وگړو د مرگ ژوبلې مخه نيول کېږي. حامد کرزي له هلمنديانو وغوښتل، چې په خپل منځ کې قومي شوراگانې جوړې او له وسلوالو مخالفينو سره د سولې خبرې اترې وکړي. نومړي وويل: «موږ بايد د دې لامل پيدا کړو ۳مخ

ناټو په افغانستان کې ځينو کسانو ته جايزې ورکوي

د امريکا د متحدو ايالاتو دفاع وزارت په افغانستان کې پر يوه پروگرام کار کوي، چې له مخې يې هغو کسانو ته انعامونه ورکوي، څوک چې د وسلو د زېرمو او د سړک د غاړې ښخو شوو ماينونو په اړه بهرنيو ځواکونو ته معلومات ورکړي. ايساف ځواک وايي، د تېر اکتوبر مياشتې راهيسې يې شاوخوا ۱۵۰ افغانانو ته چې د معلوماتو پر اساس يې د وسلو زېرمې کشف شوي او يا هم د دښمن فعاليتونه پرې بند شوي، سرې سر له پنځوسو ډالروڅخه نيولي تر زرو ډالرو پورې انعامونه ورکړي دي. آيساف وايي، په دې وروستيو کې د انعامونو په مرسته ۴۳ توغندي، ۴۰ ميله ټوپک، ۴۰ ميله توپونه، د ټانکونو ضد پنځه توغندي، د ټانکونو او پرسونل ضد يو شمېر ماينونه او د الوتکو ضد وسلې کشف شوې دي. د اسياف چارواکي وايي، کوم کسان چې دوی ته راپورونه ورکوي، د هغوی هويت ښخي امن او خوندي پاته کېږي. د ازادي راډيو د رپوټ له مخې، د امريکا دفاع وزارت د انعام ورکولو د پروگرام وياند بريدمنه جين کيمبل وايي، د انعام ورکولو په دې پروگرام سره د بېگناه ملکي خلکو ژوند هم ژغورل کېږي او افغانانو ته فُرصت ورکوي، چې د هغو شخړو او جگړو پر ضد مبارزه وکړي، چې د دوی او د دوی د کورنيو ژونديې له گواښ سره ۳مخ

دستگیری ۱۹ تن از افراد طالبان در غرب کشور

نیروهای امنیتی ۱۹ تن از افراد طالبان را در حمله به مخفیگاه این گروه درغرب کشور دستگیر کردند.

به گزارش شینهوا،عطا محمد یکی از افسران اردوی ملی کشور اعلام کرد: نیروهای افغان صبح دیروز با کمک نیروهای ناتو، به مخفیگاه طالبان در منطقهٔ "بالا بلوک" در ولایت" فراه" حمله و ۱۹ تن از افراد طالبان از جمله دو قوماندان این گروه را دستگیر کردند.

وی افزود: در این عملیات، هیچ یک از نیروهای افغان کشته یا زخمی نشدند.

این در خالی ست که طالبان تاکنون در این باره اظهار نظری نکرده اند.

کرکټ ملي لوبډله په نړيوالو سياليو کې د گډون په موخه کولمبو ته روانه شوه

له ايرلينډ، کاناډا او سريلانکا سره د کرکټ د سياليو ترسره کولو په موخه، د هېواد ملي لوبډله د مرغومې پر ۱۲مه، د کولمبو په لوري وخوځېده.

د افغانستان د کرکټ بورډ مرستيال الله داد نوري وويل، چې د کرکټ ملي لوبډله په اوږده سفر پرون له کابل څخه روانه شوه. هغه زياته کړه، چې په دې نږدې دوه مياشتني سفر کې به د هېواد ملي لوبډله، له گڼ شمېر هېوادونو سره نړيوالې سيالۍ ترسره کوي. نوري وويل، چې په دې سفر کې د روزونکي مدير او ډاکټر ترڅنگ، ۲۲ لوبغاړي هم سريلانکا ته تللي دي. دی وايي، چې ياد شوي لوبغاړي د ملي روزونکي کبيرخان تر مشرۍ لاندې د سريلانکا په مرکز کولمبو کې تمرينونه کوي او له هغې وروسته به ۱۴ کسيزه ملي لوبډله ټاکل کېږي او پاتې نور لوبغاړي به بېرته هېواد ته واستول شي. الله داد نوري زياته کړه، چې ملي لوبډله به د راتلونکې سلواغې ۳مخ

گوئیدو وستروله وزیر خارجهٔ آلمان:

افغانستان از سال ۲۰۱۰ اولین مسوولیت‌ها را تحویل می گیرد

کنفرانس افغانستان در لندن زمانی می تواند، موفقیت آمیز باشد که فقط به افزایش نیروهای نظامی در هندوکش مربوط نشود

طبق اظهارات وزیر امور خارجهٔ آلمان واگذاری برخی از مسوولیت‌های امنیتی به افغانستان، باید از سال ۲۰۱۰ آغاز شود.

به گزارش شبکهٔ خبری "دویچه وله "، "گوئیدو وستروله "، وزیر امور خارجهٔ آلمان اعلام کرد که در نظر دارد، از سال ۲۰۱۰ برخی از مسوولیت ها به ویژه در خصوص مسایل امنیتی را به افغانستان واگذار کند.

وزیر امور خارجهٔ آلمان که چندی پیش تهدید به عدم شرکت در کنفرانس افغانستان کرده بود، ضمن تغییر نظر خود در این خصوص اعلام کرد، کنفرانس افغانستان در لندن به نظر وی، زمانی می تواند، موفقیت آمیز باشد که فقط به افزایش نیروهای نظامی در هندوکش مربوط نشود.

وی همچنین شرکت کننده گان در کنفرانس افغانستان را ترغیب کرد که در این کنفرانس بر روی مسایل مرتبط با واگذاری مسوولیت ها به افغانستان کار کنند، تا کشور افغانستان بتواند، از سال ۲۰۱۰ به بعد اولین مسوولیت ها ص۳

د بيان آزادي

۲مخ

د لوی او ښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

د تیرو کلونو په معمول د بهرنیانو له لوري،

نوی میلادي کال په وژنو استقبال شو!

دوه ورځې وړاندې دوره زره لسم میلادي کال پیل شو، دغه کال ته غربي نړۍ زیات محفلونه دایروي چې په عامه اصطلاح یې ددوی «اختر» بللی شو. په دې ورځ نوی میلادي کال رادبره کیږي او دوی ورته د کریسمیس ورځ وایي.

په افغانستان کې دغه کال په داسې حال کې بیا هم د بهرنیو میلمنو له لوري په وژنو ولمانځل او پیل شو چې په افغانستان کې نوی حکومت د تشکیل په حال کې دی. په تیرو ورځو کې د هیواد په گڼو ولایتونو کې د بهرنیانو له لوري ملکي کسان د تیر په معمول په شهادت ورسیدل، چې تر ټولو زیات قربانیان یې د کنړ ولایت و، د رېوټونو له مخې، په دغه بمبار کې د ښوونځیو معصوم اته شاگردان هم په شهادت رسیدلي، موږ بهرنیو میلمنو ته د افغان معصومو زده کوونکو په پاکو وینو د کریسمیس د لومړۍ ورځې د لمانځلو مبارکي وایو! موږ پوه یو چې په دې هیواد کې دا کومه نوې خبره نه ده، تر دې وړاندې داسې پیښې هم شوې چې افغان ناوې او زوم د واده په لومړۍ شپه په شهادت رسیدلي دي او تر دې وروسته به هم دوام لري.

دا په داسې حال کې ده چې تیره ورځ د بشر حقوقو خپلواك کمیسون یو رپوټ خپور کړ چې په تیر ۲۰۰۹ کال کې ۱۴۴۲ ملکي وگړي د هیواد په مختلفو برخو کې په شهادت رسیدلي دي. دوی غوښتنه کړې چې مخالف لوري باید د جگړې پر مهال د ملکیانو ژوند ته پام وکړي، دا خبره اوس داسې معمول گرځیدلې لکه د همدغه نامشروعه وژنو او بمباریو لپاره د ولسمشر له لوري د پلټنو کمېسیونونه. تاسو به خبر وئ چې په تیرو کلونو کې په جنوب کې تر دوو سوو کسانو هم زیات ملکي کسان په شهادت رسیدلي خو ولسمشر ورته کمېسیون ټاکلی چې تر ننه یې موږ په نر او ښځه او پایلو خبر نه شوو، چې ایا هغه مجرمین د محاکمې میز ته راکش شول؟؟ تیر کال د هرات د شینډنډ او د کندهار د شاولیکوټ زړه بوږنوونکي پیښې یې تاسو ته د نمونې په ډول وړاندې کولی شو. منتهی، دا اوسنی د نوي کال وژنې له تیرو سره په دومره تفاوت دي چې هغه مهال به د ولسمشر له لوري ورته کمېسیون ټاکل کیده چې ولس یې تر اوسه د پایلو په انتظار دی! مگر دا خل ولسمشر یو نوی نوښت کړی چې د هغه بهرنیانو د محاکمې غوښتنه یې په داخل د افغانستان کې کړې، دا به پرېږدو چې دا امید به یې پوره شي کنه او دا د دوی د صلاحیت خبره ده کنه؟ خو افرین چې دا نوښت یې کړی او ولس به دا کال په دې امید تیر کړي چې هغه دي د قاتلانو محکمه مو د ولسمشر له لوري په داخل کې فرمان شوې ده!

ولسمشر ددغه بمباریو د قربانیانو لپاره په تیرو کې بیل بیل تکتیکونه کارولي، لکه وارثین یې حج ته لیږل، نغدي مرستې یا د ځمکو نمرې ورکول، خو کوم ځای یې نه دی نیولی، ځکه د بهرنیانو له لوري په لوی لاس په اور تیل پاشل کیږي، او همدغه علت دی چې نتیجې یې عملا په ولسي انعکاس کې معکوسې راوزي. په دې لحاظ، راتلونکی کال بیا هم په وژنو پیل شو او په وژنو به پای ومومي، دا چې تیر کال ته به د بشر د حقوقو د خپلواك کمیسیون د رپوټ په اساس د بې گناه وژل شویو شمیره ځومره لوړه شي، کال دا شپې به گورو خو روان وضعیت ته کتو، دا ویلای شو چې دغه شمیره به لوړیږي، نور که دوه برابره لوړه شوه، یا درې یا تر هغې هم پورته. خو د روان وضعیت پیل د گوابښ سره ځراغونه لگولي دي!

د بیان آزادي

داکتر ولی محمد عبدیانی

د بیان ازادي په هکله د افغانستان په اساسي قانون په ځلور دېرشمه ماده کي راغلي:

د بیان ازادي له تیري ځخه خوندي ده.

هر افغان حق لري چي خپل فکر د وینا، لیکنې، انځور او یا نورو وسیلو له لاري په دي اساسي قانون کي د راغلو حکونو په رعایت ځرگند کړي.

هر افغان حق لري د قانون له حکمونو سره سم، مطالب بي له دي چي هغه مخکي له مخکي دولتي مقامونو ته وښیي خپاره او نشر کړي.

د مطبعو، رادیو او تلوېزیون، د مطبوعاتو د خپرونو او د جمعي ارتباط په نورو وسایلو پوري مربوط حکمونه د قانون له لاري تنظیمېږي.

په هغه ټولنه کي چي د بیان د ازادي، لپاره د قانون په چوکاټ کي ازادي وي، نو یو لوی ارکان د ټولنې د پرمختگ او هوساینې او د یموکراسی د ودې او پراختیا لپاره د بیان ازادي او خپلواکي ده، چي خلك کولای شي په خپلو سالمو انتقادونو د خپلې ټولنې امنیتي، اقتصادي، اجتماعي او فرهنگي ستونزې اوارې او له خپلې ټولنې ځخه د فساد او ټولو نورو ناخوالو جرړې وباسي

د بیان د ازادی له لاري به ټول افغانان وشي کولای، چي د ژوندانه د نوي پړاو خوا ته کوټلي گامونه او چټ او د خپلو راتلونکو نسلونو لپاره له ویاړه ډك خدمتونه وکړي.

د نړی په بېلو بېلو هېوادونو کي ولسونو د بیان د ازادی له لاري د خپلي خاورې او وطن د ازادی او خپلواکی لپاره ډېري هلي ځلي کړي. زموږ په گران هېواد افغانستان کي هم د ادیبانو او شاعرانو لخوا د استقلال د لاسته راوړلو لپاره ډېري هلي ځلي شوي دي.

سراج الخبار پر ۱۲۹۱ ل.ل کال په خپلي وروستی شماره د مطبوعاتو او د بیان د ازادی لپاره چي د محمود طرزي په مسوولیت یي خپروني کولي، راغلي چي د بیان ازادي د مطبوعاتو له لاري د یوه ملك او وطن د ژوند او حیات ترجمان او د هغه وطن د خلکو ژبه او د تمدن او مدنیت روح او د انسانیت اساس گڼل کېږي او په رښتیا سره چي دا واقعیت لري.

د بیان ازادي د نن ورځي د ژورنالېزم او د وطن د تکره ژورنالستانو په مدبرانه او نه ستړي کېدونکو هڅو او مبارزو، چي د جمعي رسنیو لخوا خلکو ته رسېږي او افغانانو ته د افغانستان د حالاتو په هکله د امنیتي ستونزو، کولتوري او ښوونیزو چارو په برخه کي معلومات ورکوي، د قدر وړ او افغانان پرې ویاړي.

د بیان د ازادی له لاري د ټولني واقعیتونه خلکو ته رسول د ژورنالستانو او لیکوالو دنده ده.

زموږ پر وطن مینو ژورنالستانو ډېره زیاته قرباني ورکړې، شهیدان شول او د زورمندانو له خوا یي د زندان په تورو کوټو کي شپې او ورځي تېرې کړې، خو له خپلې عقیدي او له خپلې پاکې ژورنالېستی دندي لاس پسر شوي نه دي او په ټولنه کي د قانون ماتونکو او پر فساد ککړو دولتي او غیر دولتي چارواکو او هغه ظالمانو ته چي د افغانستان له شتمنی او بیت المال نه یي د ځان او خپلې کورنی لپاره ناوړه گټه پورته کړې او د جنایتکارو څېرې یي د خپل قلم او یا نورو جمعي رسنیو له لاري خلکو ته رسولي او ورپېژندلې دي.

سره له دي چي د بیان ازادی مینه والو او مبارزینو تل په وطن کي له ناخوالو سره مبارزه کړې او کوي یي، خو بیا هم زموږ په ټولنه کي لا هم د بیان د ازادی په هکله ډېري ستونزې شته او د بیان د ازادی خاوندان او مینه وال نشي کولای چي د بي عدالتی او قانون ماتوني ناره د افغانانو غوږونو ته ورسوي.

نن زموږ د وطن یو شمېر ژورنالېستان او د پوهې خاوندان په ډېره مېړانه او پرته له کومې وېرې له ځینو داخلي او یا خارجي تلویزیونو سره او یا په رادیوگانو، ورځپاڼو کي مرکې او لیکني کوي او د ټولني واقعیتونه خلکو ته وایېږ، چې د خلکو لپاره ډېر په زړه پوري علمي او سیاسي بحثونه دي او د خلکو د خوښې سبب گرځېدلي دي.

که په رښتیا سره د بیان د ازادی په هکله څه وویل شي، نو دي نتیجې ته به ورسېږو چې دغه سیاسي بحثونه او په جمعي رسنیو کي انتقاد، دا ټول د کابل په ښار یا د افغانستان په پلازمېنه کي لیدلی او یا اورېدلی شو. هیله ده چې د بیان د ازادی جغرافیایي موقیعیت د کابل د ښار له دروازونه د افغانستان ولایاتو ته هم ورسېږي او د گردیو مېزونو علمي او انتقادي بحثونو سرې د افغانستان په ټولو ولایاتو کي هم پیل او د عامه پوهاوي پروگرامونه د بیان د ازادی له لارې خلکو ته ورسول شي.

د بیان د ازادی له لارې هر افغان کولای شي چې د افغانستان، د سیمې او نړی له حالاتو ځانونه خبر کړي او له حالاتو بي خبري او خلك له واقیعتونو نه لري ساتل د افغانانو په گټه نه دي او له دغې وضعې نه به زموږ دښمنان گټه واخلي.

نن ورځ د افغانستان له سیاسي حالاتو نه د خلکو خبرول د رسنیو او د بیان د ازادی له لارې د افغانانو وینبول دي، چې داکار د افغانانو د سیاسي شعور د ودې لپاره ډېر گټور دی او افغانان کولای شي چې د دیموکراسی خواته پرمخ لاړ شي.

دا باید هم په پام کي ونیول شي چې د بیان او یا کلام ازادي په کار ده، چې د ویونکي، لیکونکي، یو شاعر او یا یو ادیب له خوا د قانون او ادب په چوکاټ کي وي او که چېرې د بیان ډول انتقادي اړخونه ولري، بهتره به داوي چې انتقادونه اصلاحي اړخ ولري، نو تا ثیرات به یي ډېر وي.

مسوولین او چارواکي به هم پرته له کرکې خپلو نیمگړتیاوو ته ډېره پاملرنه وکړي او په پای کي به دواړو خواو ته گټه ورسوي.

د بیان له ازادی نه کله کله شخص او یا یوه ډله ناوړه سیاسي گټې اخلي او له قانون سره په ټکر کي بیان د یوې ټولنې او وطن د تباهی په ضرر او تاوان هم تمامېدلی شي.

بې مسوولیته او بېځایه بیان، نه د چا خوښېږي او نه به یې څوك ملاتړ وکړي. د بیان ازادي ډېری انتقادي اړخ لري، له نېکمرغه انسانان هغه وي چې هم انتقاد کوي او هم انتقاد پرځان مني.

انتقاد کول او انتقاد منل یو ستر سیاسي جرات غواړي او افغانان په تېره بیا ژورنالېستان او د ژورنالېزم د مسلك خاوندان د دغه سیاسي جرات خاوندان وي.

فساد مانع اصلی بازسازی افغانستان

فساد دولتمردان و قراردادیان امریکایی مانع از بازسازی افغانستان جنگ زده می شود.

دولت امریکا قصد دارد، سال اینده، بیش از ده میلیارد دالررا در افغانستان در قالب کمک های غیرنظامی به مصرف برساند. این نگرانی وجود دارد که بخش اعظم این کمک ها حیف و میل شود یا اینکه بخاطر فساد از بین برود. چالش های زیادی در این مسیر وجو دارد که اطمینان حاصل شود، این منابع مالی به صورت صحیح و در مسیری که باید به مصرف برسد، هزینه شود. برای همین منظور، یک خط ویژهٔ مستقیم از افغانستان به امریکا ایجاد شده است. کسانی که با این خط تماس می گیرند، گزارش های مربوط به فساد مالی قراردادیان امریکایی را بیان می کنند که باید بودجهٔ اختصاص یافتهٔ واشنگتن برای افغانستان را در پروژه های مختلف این کشور هزینه کنند. در واگذاری قراردادهای مربوط به این مسأله، رشوه خواری هایی صورت می پذیرد. این درحالی است که ۲۵۰ هزار قراردادی در افغانستان فعالیت دارند. سال گذشته، نظارتی وجود نداشت که اطمینان حاصل شود، قراردادیان عملا کارهایی را که باید انجام می دهند، آیا واقعا مبالغ دریافتی

در قالب قراردادها را در افغانستان به مصرف می رسانند، یا خیر. مقامات امریکایی تاکید دارند می خواهند، امسال در روند کاری خود تغییراتی به وجود بیاورند و اجازه ندهند قراردادیان امریکایی یا افغان هرکاری که می خواهند صورت بدهند. شماری از نیروهایی که امریکا از آغاز سال آینده در افغانستان مستقر می کند بدان منظور است که به صورت اختصاصی بر روند هزینه شدن این مبالغ نظارت شود. مسوولان ارزیابی این پروژه ها می گویند، نظارت بر روند هزینه شدن بودجه ها بسیار دشوار است؛ زیرا فساد مالی در بالاترین رده های دولتی افغانستان و امریکا در جریان است و امکان محاکمهٔ آنها وجود ندارد. درنتیجه، عدهٔ معدودی از این افراد را می توان مجازات کرد. قرار است، نیروهای نظامی امریکا در سال ۲۰۱۱ از افغانستان خارج شوند. با این اوصاف، امریکا فقط ۱۸ ماه فرصت دارد، تا اوضاع کشور را تغییر بدهد؛ آنهم برای افغانستانی که سال ها با سوء مدیریت و فساد مالی عادت گرفته است.

جنبش سبز به کجا می خواهد ...

نماد مبارزهٔ خونین تاریخ شیعیان است. شیعیان هر گاه خواسته اند، با حکومتی در عمل درگیر شوند و آن را به زیر کشند (سرنگون سازند)، به این منبع عظیم ظلم ستیزی و عدالت طلبی پناه برده اند. این گفتمان در ایجاد انقلاب ۱۳۵۷ نقش اساسی داشت. علی شریعتی می گفت: همهٔ روزها عاشورا و همهٔ زمین ها کربلاست. آنان که رفتند (شهید شدند)، کاری حسینی کردند، آنان که زنده ماندند، باید کار زینب وار انجام دهند، و گر نه یزیدی اند. تجربهٔ انقلاب ۵۷، پیامدهای خواسته و ناخواستهٔ آن گفتمان را روشن کرده است. سفید (حسینی ها) و سیاه (یزیدی ها) کردن طرفین نزاع و استناد به عاشورا، چه راهی جز کشته شدن حسینی ها یا کشتن یزیدیان به روی جنبش سبز می گشاید؟ وداع با روش های مسالمت آمیز و توسل به روش های خشونت آمیز، یکی از پیامدهای این گفتمان است. رژیم با هدف آفریدن توجیه سرکوب به این گفتمان توسل می جوید. استناد جنبش سبز به این گفتمان برای رسیدن به چه مقصودی است؟ دموکراسی محصول مبارزات مسالمت آمیز، قدرتمند کردن مردم، میزهای مذاکره و بده بستان است. رهبری جنبش دموکراسی خواهی باید بتواند، با رهبری نظام سرکوبگر وارد گفتگو، به منظور گذار مسالمت آمیز به دموکراسی، شود. گفتمان حسینی- یزیدی، راه گفتگو را مسدود می سازد. عاملان و بازیگران جنبش سبز باید به این فکر کنند: آیا با یزید می توان مذاکره کرد؟ اگر پاسخ منفی است، آیا بدون میز مذاکره، گذار مسالمت آمیز ممکن است؟ اگر پاسخ منفی است، گفتمان حسینی - یزیدی را باید کنار نهاد.

۹- رادیکالیزم در روش، رادیکالیزم در اهداف: سلطان و مریدانش جنبش سبز را جنبش ساختار شکن و یک نوع انقلاب رنگی یی قلمداد کرده اند. به تعبیر دیگر، سلطان و نیروهای سرکوبگرش شرکت در انتخابات و رأی دادن به کاندیدای دیگر را براندازی نرم و کودتای مخملی معرفی می کنند. برخی افراد و گروه ها وقتی با این نوع تبلیغات رژیم رو به رو می شوند، به سرعت این تلقی از جنبش سبز را انکار و طرد می کنند. برای استراتیژی یی روشن در این زمینه، دو نوع عقلانیت را باید از یکدیگر تفکیک کرد:

عقلانیت نظری: به معنای تناسب دلیل و مدعا.

عقلانیت عملی: به معنای تناسب روش ها و اهداف.

اگر جنبش سبز به دنبال دموکراتیزه کردن جامعه و قلمرو سیاسی است، که هست، دنبال کردن چنین هدفی در ساختار سیاسی خودکامهٔ کنونی، هدفی رادیکال به شمار می آید. به تعبیر دیگر، گذار به نظام دموکراتیک ملتزم به حقوق بشر خواستی رادیکال محسوب می شود. چنین رادیکالیزمی اخلاقی و موجه است. اما عقلانیت عملی حکم می کند که از روش ها و وسایلی استفاده شود که جنبش سبز را به این هدف برساند،نه استفاده از روش ها و وسایلی که ما را از هدف دور سازد.

روش های رادیکال (انقلابی: خشونت آمیز) به هیچ وجه به نظام دموکراتیک ملتزم به حقوق بشر منتهی نخواهد شد. روش های مسالمت آمیز، روش هایی است که متناسب به این هدف رادیکال (درخواست دموکراسی و حقوق بشر) اند. یکی از دستاوردهای جنبش سبز، پیروزی اخلاقی بر رژیم است. دموکراسی خواهی و دفاع از حقوق بشر به عنوان اهداف، و توسل به روش های مسالمت آمیز برای رسیدن به اهداف، دلیل این پیروزی اخلاقی بوده است. فوران و سلطهٔ احساسات، یکی از ارکان روش های انقلابی است. جنبش دموکراسی خواهی، جنبش عقلانی یی است که به هیچ بهانه یی احساسات را جایگزین عقلانیت نمی کند. چهره های شاخص جنبش و روشنفکران، اگر به دنبال دموکراتیزه کردن ساختار سیاسی و کل جامعه هستند، باید به صراحت تمام، همه روزه، روش های خشونت بار را نقد و نفی کنند. با نفرت، کینه، انتقام و خشونت نمی توان دموکراسی برساخت. به کار گیری خشونت جامعه را وارد دور باطل خشونت می سازد، خشونت را افزایش می دهد و توسل به خشونت رژیم را موجه می کند.

عصبانیت مردم از خودکامگی و سرکوب عریان زمامداران سیاسی قابل فهم و همدلی است، اما توسل به خشونت به هیچ بهانه یی قابل توجیه نیست. آتش زدن پوسته، پرتاب کوکتل مولوتف به وسایط نیروی امنیتی، به آتش کشیدن موترها و حمله به نیروهای نظامی و امنیتی کار چه کسانی است؟ بخشی از سازمان سرکوب رژیم؟ برخی از گروه ها و سازمان های شبه توتالیتر؟ یا جنبش سبز؟ برای من باور کردنی نیست که آن چند میلیون انسان شریف و باهوشی که شعار می دادند: "رأی من چه شد؟ " ،چنان اقداماتی کرده باشند. روز عاشورا آنان چند نفر را به شهادت رساندند. نحوهٔ به شهادت رساندن برخی از شهداء به شیوهٔ ترور بوده است. نه تنها نباید به خشونت توسل جست، بلکه باید به گونه یی عمل کرد که دولت نتواند، از سازمان سرکوب علیه مردم استفاده کند. در آلمان شرقی سابق، در شهر لایپزیک، مردم معترض هر هفته جلوی کلیسای شهر جمع می شدند و دعا می خواندند. در برخی از شهرهای اروپای شرقی سابق، صدها هزار تن از مردم بدون آنکه شعاری سر دهند، شمع به دست سیاهی شب را به روز تبدیل کردند. این گونه بود که رژیم های توتالیتر نتوانستند، از سازمان سرکوب استفاده کنند.

۱۰- ساختار و کارگزار: یکی از مهمترین مسایل علوم اجتماعی تجربی، مسألهٔ ساختار (structure)و عاملان (agency)است. ساختارگرایان، عاملان و بازیگران را عروسک های خیمه شب بازی ساختارهای اجتماعی به شمار می آورند. در مقابل، فردگرایی روش شناختی، ساختارها را به فاعلان فرو می کاهد. به تعبیر دقیق تر، از نظر وجود شناختی (ontological)، چیزی جز افراد در جهان خارج وجود ندارد. ساخت اجتماعی موجودیت مستقلی از تک تک افراد ندارد[۲].

مسأله یی که در طراحی استراتیژی بدان توجه باید کرد به شرح زیر است: بر مبنای ساختارگرایی، سخن گفتن از احمدی نژاد و دیگر رهبران، داروی درمان بیماری سرطانی "ساختار استبدادی" نخواهد بود. اما بر مبنای فردگرایی روش شناختی، هرگونه تحلیل اجتماعی در نهایت باید به عاملان(افراد) تحویل شود. بر این مبنا، حتا اگر رژیم جمهوری اسلامی رژیمی سلطانی به شمار نیاید، باز هم علی خامنه یی قدرتمندترین شخصیت رژیم است. اگر بخواهیم از تشبیهی برای فهم موضوع استفاده کنیم، می توان گفت: "علی خامنه یی قلب و مغز رژیم است". از این رو علم کردن احمدی نژاد و کوبیدن او اگر تکنیکی برای عدم رویارویی مستقیم با علی خامنه یی باشد، تکنیک قابل فهمی است، نه قابل توجیه (justified). اما اگر چنین نباشد، با مشکل فهم و درک توزیع قدرت در نظام سیاسی ایران مواجه خواهیم بود. چهره های شاخص جنبش سبز تمام کوشش خود را مصروف آن کرده اند، تا جنبش را به مقابله با آیت الله علی خامنه یی نکشانند، اما این خود رهبر بود و هست که مطالبات را به خود معطوف داشت و شعارها را علیه خود کرد.

نتیجه: جنبش سبز به استراتیژی روشن محتاج است. پیامدهای خواسته و ناخواستهٔ جنبش سبز، گریبان همه را خواهد گرفت. روش های خشونت بار چارهٔ بیچاره گی نیست. درد ایرانیان، درد استبداد و خودکامگی است. مسألهٔ ایران، مسألهٔ چند فرد یا گروهی از افراد نیست. مسألهٔ ایرانیان، استبداد نهادینه شده در همهٔ زوایای زنده گی است. استبداد، دوره یی استثنایی در تاریخ ایران نبوده است. تاریخ ایران، تاریخ استبداد و خودکامگی است. با تغییر صورت مسأله، به حل مسأله نزدیک نخواهیم شد. مسألهٔ اصلی، مسألهٔ گذار به نظام دموکراتیک ملتزم به حقوق بشر است. باید به این مسأله فکر کرد. باید برای این مسأله چاره اندیشی کرد. اگر دیر بجنبیم، رودهایی که جاری شده اند، به سیل ویرانگری تبدیل خواهد شد که همه را با خود خواهد برد. حداقل کاری که می توان و باید کرد این است که خواست ها و مطالبات دموکراتیک (به عنوان مثال: انتخابات آزاد، حق تجمعات مسالمت آمیز، آزادی کلیهٔ زندانیان سیاسی- عقیدتی، آزادیٔ مطبوعات و رفع توقیف از کلیهٔ مطبوعات توقیف شده، آزادی احزاب، انتخاب روسای پوهنتون ها به انتخاب استادان، عفو عمومی به تصویب مجلس، تشکیل کمیتهٔ حقیقت یاب ملی دربارهٔ انتخابات ریاست جمهوری ۲۲ جوزا، استعفای محمود احمدی نژاد و برگزاری انتخابات مجدد و...) مرحلهٔ کنونی جنبش را مدون کنیم. این مطالبات را به تایید جمع هر چه بزرگتری از چهره های ملی، موثر ، نظریه پرداز و مقبول برسانیم و بدین ترتیب اجماعیَ ملی پیرامون مطالبات مشخص و مدون برسازیم. اگر وضعیتی خطرناک و ناخواسته پیش آید، همهٔ ما اخلاقاً در پیدایش آن وضعیت مسوول خواهیم بود. آنان که دستی در آتش دارند، به جای تیل پاشیدن بر آتش، باید آتش را خاموش سازند.

پاورقی ها:

۱- سید محمد خاتمی پس از ماجرای پاره کردن عکس آیت الله خمینی گفته است:

"ما اسلام واقعی را در بینش و روش امام می بینیم که جمهوری اسلامی را مطرح می کند یعنی دموکراسی را پذیرفته است اما به نقص‌هائی که دموکراسی دارد و جامعه شناسان و فیلسوفان غرب هم آن‌ها را مطرح کرده‌اند یعنی فقدان عنصر معنوی و الهی در درون جوامع، توجه کرده و جمهوری اسلامی یعنی آن ارزشها هم به دموکراسی اضافه شود...امام خمینی مظهرآزاده گی و آزادی ملت ایران است؛ کدام کلام بالاتر از این برای مردم سالاری است که میزان رای مردم است؟ امام خمینی که شوخی نکرده‌اند! میزان رای مردم است یعنی چی؟...اصلاحات می گوید این انقلاب، قانون اساسی و معیارهای دینی و امام را قبول داریم و معتقدیم در بسیاری از موارد؛ دراین معیارها انحراف به وجود آمده است و باید اصلاح شود...اصلاحات بیش از برگزاری درست انتخابات و عمل به قانون اساسی چیز بیشتری نمی خواهد... مرزهای ما با آنهایی که ضد دین اند،با متحجران، حتی با کسانی که می گویند دین نباید در حیات سیاسی دخالت کند،[روشن است].

۲- کارل پوپر در این خصوص گفته است:

"همه ی پدیده های اجتماعی، و خصوصاً کارکرد همه ی نهادهای اجتماعی را باید همیشه ناشی از تصمیمات، اعمال، و نگرشها،و غیره ی افراد بشری دانست... ما هرگز نباید به توضیحی برحسب به اصطلاح "اجتماعات" بسنده کنیم و خرسند شویم"(کارل پوپر، جامعهٔ باز و دشمنان آن، ص ۹۸).

۳- سه دیدگاه دربارهٔ اصلاحات در شوروی، چین و یوگسلاوی، مصاحبه با میلوان جیلاس، آندره ساخارف، ولیو بینیان، گردآوری و ترجمهٔ هرمز همایون پور،انتشارات آگاه، صص ۶۰- ۵۹.

۴- آنتونی گیدنز، جامعه شناسی ،نشر نی، ص ۶۶۶.

۵- هانا آرنت، انقلاب، ترجمهٔ عزت الله فولادوند، انتشارات خوارزمی، ص ۳۱۳.

کرکټ ملي لوبډله په نړیوالو سیالیو ...

میاشتې پر درېیمه، له ایرلېنډ سره په سریلانکا کې څلور ورځنۍ ټسټ لوبه کوي. د هغه په وینا ، ملي لوبډله به له دې وروسته د سریلانکا له الف لوبډلې سره د کرکټ نړیوالې یوه ورځنۍ لوبه ترسره کوي. د پژواک د رپوټ له مخې، د کرکټ بورډ مرستیال وویل، چې بیا به د سریلانکا ، افغانستان او ایرلېنډ لوبډلو ترمنځ د شل اوریزو سیالۍ ټورنامنټ په کولمبو کې ترسره کېږي.

نوري وایي، چې له دې وروسته به ملي لوبډله له سریلانکا څخه متحدو عربي اماراتو ته سفر کوي او هلته به د کرکټ د شل اوریز نړیوال جام د غوراوي په سیالیو کې ګډون کوي. د هغه په وینا ، دغه سیالۍ د ۲۰۱۰ زېږدي کال د فبرورۍ پر ۹مه، په متحدو عربي اماراتو کې پیلېږي.

سرچینې ویلي، چې په اماراتو کې د غوراوي په سیالیو کې اته هېوادونه برخه اخلي، چې پر دوو ډلو وېشل شوي دي. د کرکټ د نړیوالې شورا له خوا اعلان شوي، چې په الف ډله کې افغانستان، ایرلېنډ، سکاټلېنډ او د امریکا متحد ایالات برخه اخلي. دغه راز په (ب) ډله کې کاناډا، هالېنډ، متحد عربي امارات او کینیا برخه اخلي.

الله داد نوري داهم وویل، چې له غوراوي سیالیو وروسته به د کرکټ ملي لوبډله په دوبۍ کې د کاناډا له لوبډلې سره دوه، یو ورځنۍ نړیوالې سیالۍ هم کوي.

کرزي له مخالفینو سره د قومي ...

چې په هلمند کې نږدې ۱۰ زره بهرني او ۳۰ زره کورني سرتېري شتون لري، خو بیا هم د دې ولایت امنیت خراب دی ›› ولسمشر حامد کرزي وویل، چې برېتانیا او امریکا ورسره ژمنه کړې، چې په هلمند کې به لس زره افغاني سرتېرو ته روزنه ورکوي. خو نوموړي د هلمند له اوسېدونکو وغوښتل، چې خپل ځوانان د ملي اردو او پولیسو له لیکو سره یو ځای کړي، څو تر دې وروسته په خپله افغانان خپل امنیت وساتي. هغه د هلمند خلک مخاطب کړل: ‹‹ تاسې په امنیت کې مرسته وکړئ، د بیارغونې لپاره چې څومره پیسې په کار وي، زه یې ورکوم. ›› د پژواک د رپوټ له مخې، ټاکل شوې وه، چې تېره میاشت هم، ولسمشر حامد کرزي د انګلستان له لومړي وزیر ګوردن براون سره دغه ولایت ته سفر وکړي، خو د هوا د خرابوالي له امله وځنډېد. هلمند ته ولسمشر او د ناټو قوماندان په داسې حال کې سفر کړی، چې درې ورځې مخکې د ایساف ځواکونو په دې ولایت کې ۷ کروندګر ووژل.

ناټو په افغانستان کې ځینو کسانو ته جایزې ...

مخ کړي. اسوشیتېډ پرېس اژانس لیکي: وسلوالو په افغانستان کې د سړک د غاړې بمي چاودنې زیاتې کړي او له ۲۰۰۷ میلادي کال راهیسې دا حملې درې برابره زیاتې شوې دي او طبیعي خبره ده چې د چاودنو له وجې د بهرنیو عسکرو مرګ ژوبله هم ورسره زیاته شوې ده. د اژانس په وینا ، په افغانستان کې د انعام ورکولو پروګرام ته ورته یو پروګرام په عراق کې هم امریکایي ځواکونو له ۲۰۰۴ میلادي کال راهیسې ترلاس لاندې نیولی او هغو شیعه ملېشو ته چې خپلې وسلې تسلیموي، پیسې ورکوي.

انتخابات پارلمانی افغانستان در اول جوزا برگزار خواهد...

کننده گان مالی افغانستان این بودجه را تامین نکنند، انتخابات برگزار می‌شود یا خیر؟

در حالی که بسیاری از کشورهای خارجی در پی تقلب گسترده در انتخابات ریاست جمهوری در افغانستان، خواستار اعمال اصلاحات گسترده در نظام انتخاباتی این کشور شدند حامد کرزی، رییس جمهور به کمیسیون انتخابات فشار وارد کرده است، تا این رویداد در زمان از پیش تعیین شده برگزار شود.

افغانستان از سال ۲۰۱۰ اولین مسوولیتها را تحویل ...

برای ایجاد امنیت در کشورش را بر عهده بگیرد.

وستروله چندی پیش در گفتگو با مجلهٔ "اشترن " اعلام کرده بود که اگر از موضوع کنفرانس افغانستان مطمین نشود، به لندن سفر نخواهد کرد. وی تاکید کرده بود که اگر کنفرانس افغانستان تنها به بحث در خصوص چگونگی استقرار نیروهای نظامی در این کشور باشد، به هیچ عنوان در آن شرکت نخواهد کرد.

کنفرانس بین المللی افغانستان اواخر ماه جنوری در لندن برگزار خواهد شد.

کلیدي وزیران د ولسي جرګې له فلتره ...

۶- د عامې روغتیا وزارت ته نومول شوي وزیر، ډاکټر سید محمد امین فاطمي تاییدي رایې ۱۰۲ وې.

۷-د اقتصاد وزارت ته د نومول شوي وزیر ډاکتراحدي ۹۰ رایې ترلاسه کړې او ۱۳۰ مخالفې رایې ورکړای شوې.

۸- د مخابراتووزارت ته نومول شوي وزیرانجنیرامیرزي سنګین ۹۲ رایې ترلاسه کړې- سپیني، رد او بالطلې رایې ۱۳۰ وې.

۹-د سوداګرۍ د وزارت لپاره د کاندید وزیرغلام محمد ییلاقي ۷۶تایید رایې ترلاسه کړې

۱۰- د کلیو د پراختیا او بیارغونې وزیر ویس برمک د تایید ۹۰ رایې او ۱۲۷ رد رایې ترلاسه کړې.

۱۱- محمد الله بتاش وزیر ترانسپورت او ګرځندوی وزارت د تایید ۸۳ رایې او ۱۳۸ رد رایې ترلاسه کړې.

۱۲ - محمد اسماعیل منشي د کار او ټولنیزو چارو وزیر تایید ۳۹ رایې او ۱۷۶ رد رایې ترلاسه کړې.

۱۳- حسن بانو غضنفر د ښځو د چارو وزیره د تایید ۱۱۵ رایې او ۱۰۸ در رد رایې تر لاسه کړې.

۱۴- محمد یوسف پشتون د شهري انکشاف وزیر ۸۸ رایې ترلاسه کړې.

۱۵- جنرال خدایداد د نشه یي توکو سره د مبارزې وزیر ۳۲ رایې ترلاسه کړې.

۱۲- سید حامد ګیلاني د قومونو او سرحدونو وزیر ۷۰ رایې ترلاسه کړې.

۱۷- عنایت الله نظري د کډوالو د چارو وزیر ۸۳ رایې ترلاسه کړې.

د بهرنیو چارو د وزارت برخلیک

ولسي جرګې ته د ولسمشر کرزي له لورې د نوماندو وزیرانو د ورپېژندلو پر مهال د بهرنیو چارو وزارت ته څوک نه و نومول شوي.

حکومت استدلال کاوه، چې دغه وزارت د افغانستان په تړاو د لندن د کنفرانس لپاره د طرحو پر چمتو کولو بوخت دی، نو د کار د تسلسل لپاره باید اوسني سرپرست وزیر تر څه مودې پورې پر خپل ځای پاتې شي.

خو ولسي جرګې پرېکړه وکړه، چې د بهرنیو چارو د وزیر په توګه د نوماند تر ورپېژندلو پورې به نوې کابینې ته رایه نه ورکوي.

خو ولسي جرګې پرون یوه بله پرېکړه وکړه، چې د بهرنیو چارو له وزیر پرته نورو ته به د تایید یا رد رایه ورکوي.

د ولسي جرګې اداري پلاوي وویل، چې د حکومت له لورې دوی ته رسمي خبر ورکول شوی، چې د بهرنیو چارو نوماند وزیر به جرګې ته وروپېژني.

تأملی پیرامون استراتیژی و تکتیک ها؛

جنبش سبز به کجا می خواهد برود؟

اکبر گنجی

جنبش سبز ایران طی هفت ماه اخیر، دستاوردهای خوبی داشته است؛ این جنبش تجلی بخشی از نارضایتی نهفته در جامعهٔ ایران است.
این جنبش از طریق هویت سازی، افراد را با یکدیگر پیوند داده است. این جنبش از طریق نماد سبزش، نگاه بسیاری را در سراسر جهان به خود معطوف کرده است. این جنبش از طریق حضور در مجامع عمومی خود را تثبیت کرده است.
این جنبش نشان داد که می توان بدون دخالت خارجی و استمداد از بیگانگان، گذار به رژیم دموکراتیک ملتزم به حقوق بشر را ممکن ساخت.
حفظ تمامیت ارضی ایران یکی از مهمترین اصول جنبش سبز است. تقلب بزرگ انتخاباتی، مردم را به جاده ها کشاند. "رأی من چه شد" شعاری دو سویه بود؛ اعتراض به رییس جمهور تقلبی از یک سو، و مطالبهٔ انتخابات آزاد از سوی دیگر. به همین جهت اعتراض اولیه معطوف به مقابله با محمود احمدی نژاد بود.
حمایت بی دریغ آیت الله علی خامنه یی از محمود احمدی نژاد و صدور فرمان سرکوب مردم از سوی او، نزاع با احمدی نژاد را به نزاع و رویارویی سبزها با علی خامنه یی تبدیل کرد. علی خامنه یی بیشترین نقش را در تعویض محل نزاع بازی کرد.
در عین اذعان به این دستاوردها، جنبش دموکرسی خواهی بدون چشم اندازی از آینده و روشن کردن ترجیحات و مطالبات، گرفتار روزمره گی خواهد شد.
چرخش های ۱۸۰ درجه یی از یک سو به سوی دیگر، راهبر به مقصود نیست. یک روز مسأله این بود که با عمل وداع کرده بودیم. از هر نوع حرکت جمعی مردمی، به دلیل عدم کنترول و روشن نبودن پیامدها، می هراسیدیم. اما امروز مسأله این است که چهره های شاخص جنبش سبز و بسیاری از روشنفکران خود را به عمل جمعی پوپولیستی (تظاهرات اعتراضی جاده یی) سپرده اند.
جاده به عنوان جاده هدف نیست، اما گویی برای گروهی خود جاده به هدف تبدیل شده است. بدون بسیج اجتماعی نمی توان به موازنهٔ قوای دولت و جامعه دست یافت. اما بدون تعیین استراتیژی، تکتیک ها، شعارها و اهداف؛ کار جنبش دشوار خواهد شد.
این نکته معلوم است که هر نوع برنامه یی، گروهی را ناراضی خواهد کرد. آنان که اهداف، شعارها، تکتیک ها را نپسندند؛ به دلیل تفاوت نظر در خصوص استراتیژی ها و شعارها، چهره های شاخص جنبش سبز را به خودی و غیرخودی کردن متهم خواهند کرد. اما مگر می شود، جنبش اجتماعی آزادیخواهی برای گذار به نظام دموکراتیک ملتزم به حقوق بشر را بدون برنامه پیش برد؟
همان طور که همهٔ افراد و گروه ها حق دارند، در این خصوص نظرورزی کنند، چهره های شاخص این جنبش هم حق دارند، نظرات خود را بیان نمایند. ممکن است، نظرات چهره های شاخص جنبش به مذاق برخی خوش نیاید، یا ممکن است، اظهار برخی مواضع باعث جدا شدن برخی از همراهی شود، این واقعیات را نمی توان توجیه کافی برای فقدان برنامه و روشن نبودن نقشهٔ راه قلمداد کرد.
برنامه، طرح انتزاعی یی نیست که بتوان مستقل از واقعیت بدان اندیشید. برنامه، در چارچوب شرایط مشخص تدوین می شود. اگر چه تاریخ و جامعه را انسان ها آفریده اند، اما همان تاریخی که انسان ها آفریده اند، ساختارهایی ایجاد کرده است که هر نوع کنشی در محدوده های آن صورت می گیرد.
اگر دموکراسی محصول موازنهٔ قوا بین دولت و جامعه است، که هست، بنابراین، فهم دقیق موازنهٔ قوا بین دولت و مخالفان، بخش مهمی از طراحی استراتیژی و مطالبات است. هدف یادداشت حاضر، برجسته سازی برخی واقعیاتی است که چهره های شاخص جنبش سبز در برساختن استراتیژی، تکتیک ها و شعارها باید به آنها توجه کنند:
۱- استقلال مالی دولت از جامعه: درآمدهای نفتی چنین امکانی برای رژیم فراهم آورده است. در چهار سال گذشته، (۱۳۸۷- ۱۳۸۴) ۲۸۰ میلیارد دالر درآمد نفتی کشور بوده است. این ظرفیت عظیم را به هیچ وجه نباید نادیده گرفت.
۲- سازمان سرکوب: سلطان سازمان های نظامی- امنیتی- استخباراتی (سپاه پاسداران، بسیج، نیروی انتظامی، وزارت اطلاعات) در اختیار دارد که "می تواند" از آنها برای سرکوب جنبش استفاده کند. استقلال مالی به دولت امکان داده است که سازمان سرکوب را به شدت گسترش دهد.
۳- ارادهٔ ماندن: ارادهٔ ماندن در قدرت در علی خامنه یی بسیار بالاست. علل متعددی در این وضعیت دخیل است. یکی از آن علل به قرار زیر است: با توجه به وابستگی شاه به دولت های غربی، برای او و نیروهای سرکوبگرش این "امکان" وجود داشت که به کشورهای زیادی بگریزند، اما این امکان برای علی خامنه یی و مریدانش وجود ندارد.
۴- انحصار رسانه یی: علی خامنه یی در شرایطی که جنبش سبز را از هر رسانه یی محروم کرده است، تمامی رسانه ها (رادیو و تلویزیون ها، روزنامه ها، خبرگزاری ها، و...) را به انحصار خود در آورده است. این وضعیت کاملاً نابرابر، امکان فراخی برای کنترول افکار عمومی در اختیار رژیم قرار داده است. در عین حال، باید به این پرسش هم پاسخ گفت: چه کسی در جامعه هژمونی دارد؟ رژیم یا مخالفان؟ می دانیم که شایعه در جامعهٔ ایران یکی از قویترین رسانه هاست که نباید در تحلیل شرایط کشور نادیده گرفته شود. از سوی دیگر، سایت های انترنتی، تلویزیون های ماهواره یی و رادیوهای غیر ایرانی وجود دارد که تا حد امکان اطلاع رسانی می کنند.
۵- استفادهٔ ابزاری از دین: آیت الله خمینی و کل دستگاه روحانیت، رژیم شاه را رژیمی ضد دین قلمداد می کردند. درست است که دین گریزی یکی از پیامدهای سه دهه حکومت دینی در ایران بوده است، اما نباید فراموش کرد که اکثریت مردم ایران همچنان دیندار اند. به همین دلیل، دستگاه تبلیغاتی - ایدیولوژیک سلطان (روحانیت درباری، منابر نماز جمعه، منابر مساجد، رادیو و تلویزیون، روزنامه های دولتی، خبرگزاری های دولتی، و...) کوشش کرده و می کنند، تا جنبش سبز را جنبشی ضد دینی قلمداد کنند.
این جنبش، جنبش مذهبی یی نیست، بلکه جنبش دموکراتیکی (به دنبال مطالبات دموکراتیک و با مشارکت فاعلان و بازیگران متفاوت) است. اما پشتیبانی و مشارکت مراجع تقلید (آیت الله منتظری، آیت الله صانعی، آیت الله موسوی اردبیلی، آیت الله بیات) از آن، روحانی بودن برخی از چهره های شاخص (مهدی کروبی، محمد خاتمی) آن، و متدین بودن میر حسین موسوی و بسیاری از زندانیان؛ تبدیل شکاف بسیار ضعیف دینداران - بی دینان به شکاف اصلی را بسیار دشوار کرده است. همهٔ فاعلان جنبش سبز باید به دقت تمام توجه داشته باشند که سخنانی بر زبان نرانند که شکاف دینداران- بی دینان را جایگزین شکاف اصلی دیکتاتوری- دموکراسی سازد.
نکتهٔ دیگری را هم نباید نادیده گرفت. هیچ کسی نمی تواند، یکی را دیندار و دیگری را بی دین بخواند. تاریخ دین بهترین شاهد مدعای ماست: بی دین خواندن ابن عربی، ملاصدرا، بوعلی سینا، مولوی، حلاج و ده ها عارف و فیلسوف دیگر در جهان اسلام حاکی از آن است که نباید به این گونه مدعیات عنایت کرد. همین اتفاق در تاریخ مسیحیت و دین یهود هم روی داده است."پشمینه پوشان تند خو" و "ریا کار" که در خلوت کاری می کنند و در محراب و منبر کاری دیگر، خود را علمدار دینداری و بی دینی قلمداد می کنند. پاسخ حافظ به آنها صریح بود: "آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت".
۶- استفادهٔ ابزاری از احساسات ملی گرایانه: رژیم شاه رژیمی امریکایی به شمار می رفت، اما رژیم جمهوری اسلامی، رژیمی ضد امریکایی به شمار می رود. در نزاع بر سر مسألهٔ هسته یی، جهان غرب به رهبری امریکا سیاست دوگانه (دبل استندرد) را در رابطه با ایران و دیگر کشورهای منطقهٔ خاورمیانه در پیش گرفته است.
در حالی که برخی از کشورهای همسایه و منطقه (اسراییل، هند، پاکستان، قزاقستان، روسیه) دارای بم اتمی هستند، جهان غرب به دنبال آن است که ایران غنی سازی یورانیم در داخل کشور را تعطیل سازد. رژیم با علم کردن این سیاست دوگانهٔ غیر قابل دفاع، تبلیغات خود را به این جهت سوق داده است که غربیان مخالف استفادهٔ علمی- طبی ایران از انرژی هسته یی هستند. بدین ترتیب، رژیم می تواند، با افزایش تنش با جهان غرب،اجماعی حول خود پدید آورد.
تکنالوژی هسته یی حق مردم ایران است. اما سلطان با تبدیل مسألهٔ هسته یی به مسألهٔ اصلی، به دنبال آن است که توجه ایرانیان و جهانیان را از نقض حقوق اساسی مردم ایران منحرف سازد. شعار "جمهوری ایرانی"، از این منظر، نوعی واکنش به سوء استفادهٔ دولت از احساسات ملی گرایانهٔ ایرانیان می تواند به شمار رود.
۷- ترس و یاس: علی خامنه یی و مریدان منفعت طلبش، از طریق ارعاب می کوشند، بر جنبش سبز فایق شوند. زندان و شکنجه و کشتار مهمترین شیوهٔ آنان در رویارویی با جنبش سبز است. آنها به هیچ وجه به جنبش سبز مجوز برگزاری یک تجمع قانونی را نمی دهند. از سوی دیگر، با تکرار دایمی این سخن که ۱۳ میلیون رأی دهنده به انجنیر موسوی به شدت ریزش کرده و به ۲۰۰- ۳۰۰ و حداکثر چند هزار نفر تقلیل یافته اند، می کوشند تا عاملان و فاعلان جنبش سبز را ناامید سازند.
۸- استراتیژی و تکتیک: از نظر منطقی، خوب(درست) و بد(نادرست) استراتیژی و تکتیک، محصور به چهار رابطه است: ۱- استراتیژی خوب، تکتیک خوب. ۲- استراتیژی خوب، تکتیک بد. ۳- استراتیژی بد، تکتیک خوب. ۴- استراتیژی بد، تکتیک بد.
توجه به این روابط بسیار مهم است. به عنوان نمونه، دفاع از آیت الله خمینی، الگو قرار دادن آراء و افکار او به عنوان مقتدای جنبش سبز (سید محمد خاتمی: "بزرگترین متفکر اصلاح طلب امام خمینی است")، استراتیژیک است یا تکتیکی؟
سنگر گرفتن در پشت آیت الله خمینی پیامدهایی دارد که نمی توان آنها را نادیده گرفت. وقتی چهره های شاخص جنبش سبز خود را پیروان واقعی آیت الله خمینی معرفی می کنند و زمامداران کنونی را مخالفان آیت الله خمینی قلمداد می کنند، خود و جنبش سبز را وارد گفتمانی می کنند که رهایی از آن بسیار دشوار است. به تعبیر دیگر، نزاع بر سر شکاف اصلی (دیکتاتوری و دموکراسی)، به نزاع مدافعان و مخالفان آیت الله خمینی فرو کاسته می شود. اینان به این سخن آیت الله خمینی استناد می جویند که: "میزان رأی ملت است"[۱]. آنان هم به این سخن آیت الله خمینی استناد می جویند که: "پشتیبان ولایت فقیه باشید، تا کشور آسیبی نبیند". آنان سخنان بی شماری از آیت الله خمینی، خصوصاً دوران پس از انقلاب، نقل خواهند کرد، تا نشان دهند، چهره های شاخص جنبش سبز دروغ می گویند که پیرو خط امام اند.
چهره های شاخص جنبش سبز که در شرایط سرکوبگرانهٔ داخل کشور در حال مبارزه اند، و می دانند که رژیم به دنبال کوچکترین بهانه برای حذف و نابودی آنهاست، شاید چاره یی جز توسل به آیت الله خمینی نداشته باشند. اما، داستان پاره کردن عکس آیت الله خمینی، نشان دادن آن از سیمای جمهوری اسلامی، هیاهو به راه انداختن پیرامون آن و برپایی تظاهرات سراسری در کل کشور؛ محدودیت های این گفتمان را نشان داد. وقایع اخیر نشان داد که در اینجا با استراتیژی و تکتیک بد مواجه شده ایم. تجربهٔ مبارزات آیت الله منتظری بهترین شاهد مدعای ماست. ایشان هیچ گاه خود را در چنبرهٔ گفتمان آیت الله خمینی زندانی نکرد. نه تنها آیت الله خمینی را الگوی آزادیخواهی معرفی نکرد، بلکه در برابر فرامین ناقض حقوق بشر او ایستاد.
جایگاه بی نظیر آیت الله منتظری در میان دموکراسی خواهان و مدافعان حقوق بشر نشان دهندهٔ آن است که آن چه مهم است، تسخیر دولت نیست، مهم دفاع از حقوق اساسی مردم، ایستادن در برابر خودکامگی و قدرتمند کردن مردم از طریق سازمان یابی است. این آن چیزی است که اگر همهٔ نخبگان بدان تن دهند، مردم و جامعه را قدرتمند خواهد کرد.
انتخاب گفتمان حسینی- یزیدی، استراتیژی بسیار خطرناکی است. امام حسین مهمترین ص۳

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com